

	Силабус навчальної дисципліни «Світова культура та мистецтво» Галузь знань: <i>І Транспорт та послуги</i> Освітня програма: <i>Туризм</i> Спеціальність: <i>ІЗ Туризм та рекреація</i> Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень Рік навчання: 1 Семестр: 2
Структурний підрозділ	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи Природничо-економічний факультет
Викладач: 	Прізвище, ім'я, по батькові: Буторіна Вероніка Борисівна Посада: доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Науковий ступінь: кандидат економічних наук Вчене звання: доцент E-mail: butorina@kpnu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вул. Павла Скоропадського, 52), 110 ауд. (кафедра туризму та готельно-ресторанної справи). ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6657-5718 Профайл викладача: https://moodle.kpnu.edu.ua/my/courses.php https://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/butorina-veronika-borysivna/
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=25601
Статус дисципліни	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/ Відвідування занять. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Організацію освітнього процесу регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка (нова редакція)», URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

	В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)», URL: https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgNAiL_zz/view. Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Предметом вивчення навчальної дисципліни є розвиток світової культури із стародавніх часів до сьогодення. Світова культура розглядається в контексті поліпредметності її складових, зокрема таких категоріальних понять як історична епоха, художня творчість, історичний стиль, жанр і техніка виконання.
Чому це треба вивчати?	Метою викладання навчальної дисципліни «Світова культура та мистецтво» є сформувати у майбутніх спеціалістів в галузі туризму знання про просторові моделі культури та мистецтва (суть, складові, функції), розуміння комплексної структури світової культури, єдності та багатоманітності світового культурного простору, як необхідного компоненту світоглядних та естетичних орієнтацій, національної та громадянської свідомості.
Яких результатів можна досягнути?	Інтегральна компетентність. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті. Спеціальні (фахові) компетентності: СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Програмні результати навчання: ПРН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

Зміст дисципліни	Вступ до предмету «Світова культура і мистецтво». Цивілізації та етнічні типи культури. Культура та мистецтво в епохах. Європейська культура та мистецтво: Греція, Італія, Франція та Іспанія. Європейська культура та мистецтво: Англія, Німеччина, Нідерланди, Австрія. Європейська культура та мистецтво: Данія, Норвегія, Швеція, та країни Центральної і Південно-Східної Європи. Арабська культура та мистецтво. Культура та мистецтво Далекого Сходу. Культура та мистецтво Індії. Культура та мистецтво Америки. Культура та мистецтво народів Африки, Австралії та Океанії. Українська культура та мистецтво як складові світової культурно-мистецької спадщини.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель, кейс-метод тощо).
Інформаційне забезпечення	Основна література 1. Буторіна В.Б., Хоптяр А.Ю. Організація анімаційної діяльності: культурно-мистецький аспект [Електронне видання] Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 135 с. URL : http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8645 2. Бенюк О.Б., Кириленко К. Стратюк В.І. Формування онлайнкультури як нової культурної реальності: філософські рефлексії. Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі. 2021. № (22). С. 11-21. 5. Білецька О.О. Культура як інструмент національного брендингу в системі міжнародної взаємодії. Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі. 2021. № (22). С. 22-33. 6. Горбань Ю.І. Культуротворчий вимір соціальної реклами. Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі. 2021. № (22). С. 34-44. 3. Культура: історико-світоглядний контекст : навч.-метод. посіб. / Васянович Г. П., Гіптерс З. В., Логвиненко В. М. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 102 с. – Бібліогр.: с. 98–101 4. Левчук Л., Панченко В., Шинкаренко О. Історія світової культури. Центр учбової літератури, 2021. 400 с. 5. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. За загальною редакцією Стівена Фартінга. Харків, Vivat, 2021. 576 с. Допоміжна література 1. Буторіна В.Б., Хоптяр А.Ю. Розвиток культурно-мистецького потенціалу дозвілєвої сфери туризму та гостинності України: управлінський аспект. Причорноморські економічні студії. 89/2024 URL: http://bses.in.ua/journals/2024/89_2024/42.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/bses.89-40. 2. Білик А., Думасенко С. Мистецтвознавство ХХ ст. Хрестоматія-Довідник. Одеса, Гельветика, 2021. 424 с. 3. Буравченкова С., Тюрменко І., Коб Є., Рудик П. Культурологія: теорія та історія культури. Центр учбової літератури, 2019. 368 с. 4. Гула Р.В., Передерій І.Г., Дерев'янка Л.І. Історія зарубіжної культури у схемах та ілюстраціях: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 262 с. 5. Гула Р. В., Передерій І. Г., Дерев'янка Л. І. Історія культури США : навч. посіб. Київ : Каравела, 2021. 216 с. 6. Гула Р. В., Передерій І. Г., Дерев'янка Л. І., Квіткін П.В. Історія культури Латинської Америки: навч. посіб. Київ : Каравела, 2023. 251 с. 7. Світова культура і мистецтво: Методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань – 24 «Сфера обслуговування» спеціальності - 242 «Туризм»/ Табенська О.І. Вінниця: ВНАУ, 2020. 89 с.

	8. Годж, С'юзі. Коротка історія мистецтва. Львів, Видавництво Старого Лева, 2021. 224 с. 9. Коневич, Ольга. Культурологія. Тернопіль, Bohdan Books, 2022. 88 с. 10. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура. Київ, Центр учбової літератури, 2019. 584 с. 11. Культуротворчі виміри людини у сучасному універсумі. ЛіраК, 2019. 380 с. 12. Курков А., Клочко Д., Ложкіна А. Скарби України: Культурна спадщина нації. Київ : Art Huss. 2024. 256 с. 13. Ложкіна А. Мистецтво України. Пер. з англ. Н. Плахота. Київ : Art Huss. 2024. 230 с. 14. Опря Б., Хоптяр А. Екскурсійні маршрути Кам'янця-Подільського як Складова туристичної діяльності. Економіка та суспільство. 2024. No 69.URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/69. 15. Опря, Б., Хоптяр, А., Реалізація технологій туристичної діяльності в індустрії туризму Кам'янця-Подільського: розвиток в умовах сьогодення. Економіка та суспільство, 2024. No 68 URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5028 16. Рафальський О. О., Калакура Я. С., Коцур В. П., Юрій М. Ф. Антропологічний код української культури і цивілізації. У 2-х кн. Кн.1. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2020. 432 с. 17. Сабадаш Ю. С. Культурологія. К.: Ліра-К, 2021. 216 с. 18. Сучасна культурологія. Актуалізація теоретикопрактичних вимірів. Редактор Сабадаш Ю. С. Ліра-К, 2019. 307 с. 19. Станіславська К. Мистецькі форми сучасної видовищної культури. Навчальний посібник. Стилос. 2020. 272 с. 20. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. No 324/95-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text														
Обсяг дисципліни: види занять та години	Лекційні заняття: 24 год. Семінарські: 24 год. Самостійна робота: 72 год.														
Система оцінювання результатів навчання	Система контролю знань включає в себе поточний та підсумковий контроль знань здобувачів. Зазначені форми контролю організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів протягом семестру і забезпечити об'єктивне оцінювання їхніх знань. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення творчих робіт, умінь самостійно опрацьовувати теоретичний та практичний матеріал, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація). Об'єктами поточного контролю знань здобувача вищої освіти є: – систематичність та активність роботи протягом семестру; – виконання завдань для самостійного опрацювання; – виконання завдань модульного контролю. <i>Видом підсумкового контролю навчальної дисципліни є залік</i> Структура оцінювання предмету «Світова культура та мистецтво»: <table><tr><td colspan="3">Поточний і модульний контроль (100 балів)</td><td>Сума</td></tr><tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1</td><td rowspan="3">100 балів</td></tr><tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>Самостійна та індивідуальна робота</td></tr><tr><td>40 балів</td><td>40 балів</td><td>20 бали</td></tr></table>	Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума	Змістовий модуль 1			100 балів	Поточний контроль	МКР	Самостійна та індивідуальна робота	40 балів	40 балів	20 бали
Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума												
Змістовий модуль 1			100 балів												
Поточний контроль	МКР	Самостійна та індивідуальна робота													
40 балів	40 балів	20 бали													
Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок студентів	Критерії оцінювання семінарського заняття Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів.														

Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв, визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях 12. URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-iGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view

Відповіді студентів на семінарських заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійно опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами;

			правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності

При визначенні підсумкової оцінки, поточна успішність за кожним з двох змістових модулів інтегрується у 100-бальну систему за формулою $(\text{середній бал} \times 0,05 + 0,4) \times 40$, де 40 – це максимальна кількість балів, виділена на оцінювання поточної успішності.

Відвідування занять. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-

якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Організацію освітнього процесу регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка (нова редакція)», URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)», URL: https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYZ4Hzc8DZNgnAiL_zz/view.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.

Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на запропоновані запитання.

Максимальна кількість балів за МКР – 40. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 24, у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала ECTS	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Відмінно	36-40	Здобувач вищої освіти у відповідях на варіант МКР демонструє глибокі знання з предмету, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповідей на поставлені завдання.
Добре	30-35	Результати відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх.
Задовільно	24-29	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання МКР, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
Незадовільно	0-23	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої

		судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.																
Критерії оцінювання самостійної та індивідуальної роботи Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач за цей вид роботи – 20. Робота оцінюється в 18-20 балів, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням фахових термінів, що мають відношення до завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичний аспект в контексті проблематики; робота розгорнуто розкриває заявлену тему. Робота оцінюється в 15-17 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням спеціальних понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики; заявлена тема розкрита не в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету аналізу. Робота оцінюється в 12-14 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному(а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабо пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження. Робота оцінюється в 0 балів, якщо: робота є плагіатом, тобто коли автор скористався нечесним шляхом представлення чужих думок власними. Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <table><tr><td>Рейтингова оцінка</td><td>За шкалою ECTS</td></tr><tr><td>90-100</td><td>A (відмінно)</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B (дуже добре)</td></tr><tr><td>75-81</td><td>C (добре)</td></tr><tr><td>67-74</td><td>D (задовільно)</td></tr><tr><td>60-66</td><td>E(достатньо)</td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX (незадовільно з можливістю повторного складання)</td></tr><tr><td>34 і менше</td><td>F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)</td></tr></table>			Рейтингова оцінка	За шкалою ECTS	90-100	A (відмінно)	82-89	B (дуже добре)	75-81	C (добре)	67-74	D (задовільно)	60-66	E(достатньо)	35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)
Рейтингова оцінка	За шкалою ECTS																	
90-100	A (відмінно)																	
82-89	B (дуже добре)																	
75-81	C (добре)																	
67-74	D (задовільно)																	
60-66	E(достатньо)																	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)																	
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)																	
Поточний контроль	Семінарські заняття, модульна контроль робота, самостійна робота																	
Підсумковий контроль	Залік																	
Локація	Згідно з розкладом https://kpnpu.edu.ua/rozklad-zaniat/																	